

INSTITUT ZA ISTORIJU
71000 S A R A J E V O
Alipašina 9
Tel./fax: 033 209-364
033 217-263
e-mail: nauka@bih.net.ba
www.iis.unsa.ba

IZVJEŠTAJ O RADU
INSTITUTA ZA ISTORIJU U SARAJEVU ZA 2012. GODINU

Sarajevo, decembar 2012.

AKTIVNOSTI INSTITUTA U CJELINI

1. Opći pregled:

U realizaciji Programa rada Instituta za istoriju u 2012. godini sudjelovalo je ukupno 28 saradnika, od toga 21 saradnik u naučnom dijelu (6 doktora, 11 magistara, 4 stručna saradnika i jedan saradnik uposlen posredstvom Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo – Emina Pintol) te 7 saradnika u administrativnom dijelu Instituta (1 sekretar, 1 šef računovodstva, 1 bibliotekar, 1 tehnički sekretar, dvije čistačice-kurirke i jedan pripravnik u biblioteci angažiran posredstvom Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo). Tokom 2012. godine dva saradnika Instituta su odbranila doktorske disertacije (Hana Younis i Admir Mulaosmanović), a šest stručnih saradnika (Elmedina Kapidžija, Enes Omerović, Sanja Gladanac, Muhamed Nametak i Sedad Bešlija) su odbrabili magistarske radove. Aida Ličina i Edin Omerčić su predali magistarske radove u proceduru ocjene i odbrane. Emini Pintol, koja je bila angažirana posredstvom Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, istekao je ugovor o radu.

Institut za istoriju je 28. februara organizirao naučni dijalog o temi **Bosanskohercegovački put ka nezavisnosti – dvadeset godina poslije** a u suorganizaciji s Orijentalnim institutom iz Sarajeva je u Bosanskom Šamcu 4. jula 2012. u povodu obilježavanja 150 godina od progona muslimana iz Kneževine Srbije u Bosanski ejalet (1862.) organizirao okrugli sto o toj temi.

Tokom 2012. Institut je organizirao sljedeće promocije knjiga:

1. Denis Bećirović, *Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini za vrijeme monarhističke Jugoslavije (1945-1953)*, Sarajevo, 7. marta 2012.
2. Raif Dizdarević, *Put u raspad*, Sarajevo, 14. marta 2012.
3. Prilozi br. 40, *Historijska traganja* br. 7 i knjigu Dženite Sarač Rujanac pod naslovom *Odnos vjerskog i nacionalnog u identitetu Bošnjaka od 1980. do 1990. godine*, Sarajevo, 27. marta 2012.

Saradnici Instituta su sudjelovali i na brojnim skupovima i promocijama koje su organizirale i druge institucije, što se može vidjeti iz pojedinačnih izvještaja.

U okviru izdavačke djelatnosti Institut je tokom 2012. objavio ukupno šest naslova, od toga tri periodične publikacije i tri knjige.

Objavljeni su:

1. Prilozi br. 41.
2. *Historijska traganja* br. 8.
3. *Historijska traganja* br. 9.
4. Dženita Sarač Rujanac, *Odnos vjerskog i nacionalnog u identitetu Bošnjaka od 1980. do 1990. godine*.
5. *Bosna i Hercegovina 1941: Novi pogledi. Zbornik radova*.
6. Denis Bećirović, *Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini za vrijeme monarhističke Jugoslavije (1945-1953)*,

Osim toga, saradnici Instituta su izvan Programa rada Instituta objavili više knjiga, članaka, rasprava i prikaza.

Rad na pojedinačnim naučnim projektima odvijao se u uvjetima minimalne finansijske podrške za arhivska istraživanja što znatno otežava realizaciju projekata za čiji su uspješan završetak

nužna istraživanja izvan Sarajeva. Institut je zahvaljujući dobivenih projektima na konkursu Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke uspio omogućiti istraživanja izvan Sarajeva za nekoliko saradnika (Elmedina Kapidžija, Enes Omerović, Edin Omerčić, Aida Ličina Ramić, Dženita Sarač Rujanac, Husnija Kamberović), što bi trebalo znatno poboljšati kvalitet istraživačkih rezultata. Stupanj realizacije pojedinačnih projekata vidljiv je iz dijela **Izvještaja za 2012. godinu** koji se odnosi na izvještaje svakog od saradnika.

1.1. Uvjeti rada:

1.1.1. Tokom 2012. uvjeti rada su ostali neizmijenjeni u odnosu na ranije godine. Problem smještaja opterećujući je faktor u radu, pogotovo nakon sudske odluke u predmetu po tužbi Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine kojom je naloženo Institutu iseljenje iz zgrade. Uprkos tome, Institut je zahvaljujući dobivenim sredstvima, na konkursu kod Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke dio sredstava investirao u poboljšanje uvjeta rada, ali pitanje trajnog smještaja Instituta ostaje i dalje prioritet rukovodstva Instituta.

1.1.2. Školovanje stručnih saradnika:

Svi saradnici Instituta koji su pohađali postdiplomske studije izvršili su svoje obaveze. Hana Younis i Admir Mulaosmanović su odbranili doktorske disertacije, a Elmedina Kapidžija, Enes Omerović, Sanja Gladanac, Muhamed Nametak i Sedad Bešlija su odbranili magistarske radove, dok je Aidi Ličini Ramić zakazan termin odbrane za 4. februar 2013. godine, a Edin Omerčić čeka proceduru ocjene i odbrane magistarskog rada.

2. Međunarodna saradnja:

Institut je nastavio sa uspostavljanjem međunarodne saradnje sa srodnim institucijama. Tokom 2012. uspostavljeni su kontakti sa kolegama iz Rumunije, Bugarske i Mađarske. Sa Institutom za balkanske studije Bugarske akademije nauka iz Sofije Institut je potpisao *Sporazum o saradnji*.

3. Izvještaj o radu Biblioteke Instituta:

Tokom 2012. godine u biblioteci su radila dva saradnika: Igor Mišković, šef biblioteke i Semir Hambo, koji je angažiran posredstvom Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Rad se odvijao u okvirima predviđenih obaveza koje se sastoje od redovnog rada na izdavanju i vraćanju literature saradnicima Instituta i drugim zainteresiranim korisnicima; saradnja sa srodnim institucijama i bibliotekama u zemlji i inostranstvu i brojni ostali poslovi predviđeni opisom poslova ovih stručnih uposlenika.

Osim toga, tokom 2012. u okviru Biblioteke počelo je evidentiranje i sređivanje arhivske građe. Na toj vrsti posla angažirani su sljedeći saradnici Instituta: Dženita Sarač Rujanac, Elmedina Kapidžija, Nedim Rabić, Muhamed Nametak, Sedad Bešlija, Enes Omerović, Edin Omerčić, Aida Ličina Ramić i Sanja Gladanac.

4. Izvještaj o radu Sekretarijata:

U Sekretarijatu, kao administrativnom dijelu kolektiva, tokom 2012. godine radili su: sekretar Instituta Ašida Šahbegović, dipl. iur.; šef računovodstva Vildana Kurtović, dipl. ecc; tehnički sekretar Ognjenka Išek i čistačice-kurirke Sabiha Ljuca i Ifeta Mešević. Svi pravni, upravni, finansijski, administrativni i tehnički poslovi u 2012. godini bili su uredno i blagovremeno izvršeni u skladu sa zahtjevima redovnog poslovanja Instituta.

PREGLED POJEDINAČNIH AKTIVNOSTI SARADNIKA INSTITUTA ZA ISTORIJU U SARAJEVU TOKOM 2012. GODINE

1. BANDŽOVIĆ, dr. SAFET

Naziv projekta: *Bošnjački muhadžiri u Osmanskom carstvu (1878-1912).*

Predviđeni rok završetka projekta: 1. juli 2014.

Stupanj realizacije projekta: Rad na osnovnom projektu obuhvatao je analitički uvid u prikupljenu relevantnu literaturu i dostupnu građu iz regiona (BiH, Albanija, Srbija, Crna Gora, Makedonija, Turska, Rusija). Kako je do sada prikupljeni materijal otvorio prostor za neke dodatne, prvobitno neplanirane dionice projekta, kao i proširenje planiranih, to je iziskivalo i dalji uporedni angažman, prema datim okolnostima, na nastavku novih multiperspektivnih istraživačkih aktivnosti od značaja za njegovo još potpunije zaokruživanje i finalizaciju.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. "Bošnjački muhadžiri u Makedoniji krajem XIX i tokom XX stoljeća", u: *Seobe kao sudbina: Istorijska čitanka za potomke bošnjačkih muhadžira u Makedoniji*, priredio. Ismet Kočan. Skopje: Kulturni centar Bošnjaka u Republici Makedoniji, 2011, 151-182.
2. "Bošnjaci i balkanski muhadžirski pokreti", Godišnjak, u: *Seobe kao sudbina: Istorijska čitanka za potomke bošnjačkih muhadžira u Makedoniji*, priredio: Ismet Kočan. Skopje: Kulturni centar Bošnjaka u Republici Makedoniji, 2011, 81-108.
3. "Balkanski ratovi i muhadžirski pokreti (1912-1913)", *Pregled, 1*, Sarajevo 2012, 31-56.
4. "Ratovi i deosmanizacija Balkana (1912.-1913.)", *Arhivska praksa, 15*, Tuzla 2012, 465-498.

Naučni skupovi:

1. Okrugli sto održan u Bosanskom Šamcu 4. jula 2012. u povodu obilježavanja 150 godina od progona muslimana iz Kneževine Srbije u Bosanski ejalet (1862.), u organizaciji Orijentalnog instituta i Instituta za istoriju. Redakcionom odboru dostavljen je rad "Deosmanizacija Smederevskog sandžaka i muhadžirski pokreti ka Bosanskom ejaletu (1804-1867)".

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Knjige:

1. *Iseljavanje muslimana Crne Gore u Tursku*, knj. 2, Podgorica: Matica muslimanska Crne Gore, 2011, 222.

Članci i prilozi:

1. "Građanska odgovornost i humanizam u ratu: odjek bošnjačkih rezolucija iz 1941. godine, *Almanah, 50*, Podgorica 2011, 123-161.
2. „Bošnjački antifašizam: rezolucije građanske hrabrosti i odgovornosti (1941)“, u: *Bošnjaci i Drugi svjetski rat – tokovi i posljedice*, Zbornik radova sa naučnog skupa "Bošnjaci u Drugom svjetskom ratu", održanog 24. decembra 2011. u Sarajevu., Sarajevo: Udruženje "Mladi muslimani", 2012, 15-65.

Prikazi:

1. *Suočavanje s jugoslavenskim kontraverzama: incijativa naučnika: centralnoevropske studije*, priredili Charles Ingrao i Thomas A. Emmert, Sarajevo: Baybook, 2010. u: *Glasnik arhiva i Arhivističkog udruženja Bosne i Hercegovine, XLI/2011*, Sarajevo 2011, 260-265.
2. Olga Popović-Obradović, *Kakva ili kolika država: ogledi o političkoj i društvenoj istoriji Srbije XIX-XXI veka*, priredila i pogovor napisala Latinka Perović. Beograd: Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, 2009. u: *Pregled, 3*, Sarajevo 2011, 213-220.

Naučni skupovi:

1. Naučni skup održan u Orašju 7.-8. septembra 2012. pod naslovom *Progon muslimana iz Kneževine Srbije 1862. godine*, u organizaciji Muftijstva tuzlanskog i Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta u Tuzli. Redakcionom odboru dostavljen je rad "Muslimani u Smederevskom sandžaku: progoni i pribježišta (1804-1862)".
2. Naučni skup održan u Zagrebu 30. novembra - 1. decembra 2012. pod naslovom *Bošnjačka iskustvo antifazišizma*, u organizaciji Bošnjačke nacionalne zajednice Hrvatske, Bošnjačkog instituta iz Sarajeva i Islamske zajednice u Hrvatskoj – Medžlis Islamske zajednice Zagreb. Organizacionom odboru dostavljen je rad "Vrijeme i pamćenje: *Muslimanske rezolucije (1941)*".

Članstvo u redakcionim odborima:

1. Član Redakcionog odbora Zbornika *Bošnjaci u Drugom svjetskom ratu – tokovi i posljedice*. Sarajevo: Udruženje "Mladi muslimani", 2012.

Mentorski rad:

1. Mentor mr. sc. Amira Klike na izradi doktorske disertacije *Politička i vojna zbivanja u Srednjoj Bosni (1992-1994)*, prijavljene na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

2. BEŠLIJA, SEDAD

Naziv projekta: *Mjere i metode za stabilizaciju osmanske vlasti u Bosni do kraja 16. stoljeća*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stepen realizacije projekta: Projekat je kao magistarski rad odbranjen 14. maja 2012. na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:**Članci i rasprave:**

1. "Mehterhana i mehteri - prilog historiji osmanske vojne organizacije (s posebnim osvrtom na Bosnu)". u: *Historijska traganja*, 9, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 9-30.

Prikazi:

1. Горан Ж. Комар, *Ђурилична документа Дубровачког архива, Прилози историји свакодневног живота на тремеђи Дубровника, Требиња и Новог, 1504-1795*, Друштво за архиве и повјесницу херцеговску, Друго допуњено издање, Херцег-Нови, 2011, 501. u: *Prilozi, 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 281-283.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Članci i rasprave:

1. "İstimâlet u Historiji Ibrahima Alajbegovića Pečevije - Prilog izučavanju osmanske *istimâlet* politike". u: *Anali Gazi Husrev-begove biblioteke sv.33/ 2012*. Sarajevo: Gazi husrev-begova biblioteka.

Novinski tekstovi:

1. "Temeljni principi turske politike na Balkanu (iz knjige *Strategijska dubina* dr. Ahmeta Davutoğlua)", prijevod sa turskog, *Preporod*, 7/969, Sarajevo, 1. april 2012, 32-34.

3. BRKLJAČA, mr. SEKA

Naziv projekta: *Zanatstvo u Bosni i Hercegovini 1918-1941. godine*

Predviđeni rok završetka projekta: 1. juli 2014. godine

Stupanj realizacije projekta: Saradnica je čitala literaturu i objavljenu građu. Od arhivske građe posebno istraživala:

Trgovinsko-industrijska komora u Sarajevu 1933-1938. godine;

Zanatska komora Sarajevo, Izvještaji o radu od 1932. do 1941. godine;

Zanatska komora za Vrbasku banovinu od 1932-1941. godine;

Objavljena građa: Izvještaji Zanatske komore Beograd, 1932-1935;

Zapisnici Banskog veća Vrbaske banovine 1933. i 1934. godine;

Fondovi: Pokrajinska uprava, prez. i Veliki župan Sarajevske oblasti Kraljevska banska uprava Drinske banovine- upravno i privredno odjeljenje.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. „Paradoksi provedbe Vidovdanskog ustava iz 1921. godine u Bosni i Hercegovini“. u: *Historijska traganja*, 7, Sarajevo: Institut za istoriju, 2011, 135-159.

2. „Ilijas Hadžibegović i istorija gradova u Bosni i Hercegovini“, u: *Radovi, knj. XVI/2 (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)*, Sarajevo: Filozofski fakultet, 2012, 65-69.

3. „Bosna i Hercegovina u prvim godinama Drugog svjetskog rata od 1939. do 1941. godine“. u: *Bosna i Hercegovina 1941: Novi pogledi*, Zbornik radova, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 9-29.

4. DUJMOVIĆ, mr. SONJA

Naziv projekta: *Srpsko građanstvo u Sarajevu 1918-1941.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Navedeni projekat je završen, ali je nužno još temeljito isčitavanje i rad na mogućim greškama. Trenutno se na osnovu sugestija datih od strane mentora vrše tehnička prilagođavanja. Ovaj projekat je doktorska disertacija prijavljena na Filozofskom fakultetu u Beogradu

Osim toga, sačinjen je prijedlog budućeg projekta pod nazivom „Dr Milan Srškić – jedna politička karijera“.

5. GLADANAC, SANJA

Naziv projekta: *Državno školstvo u Bosni i Hercegovini (1941-1945)*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat je 20. decembra 2012. odbranjen kao magistarski rad na Filozofskom fakultetu u Sarajevu pod naslovom *Državno školstvo u Velikoj župi Vrhbosni u Drugom svjetskom ratu s akcentom na njegov ideološki sadržaj*.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Članci i rasprave:

1. "Uspostava državnog školstva na području Velike župe Vrhbosna". u: *Bosna i Hercegovina 1941: Novi pogledi. Zbornik radova*.. Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 67-96.

Prikazi:

1. Stefano Petrungaro, *Pisati povijest iznova. Hrvatski udžbenici povijesti 1918.-2004. godine*. Zagreb: Srednja Europa, 2009, 220. u: *Prilozi, 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 325-329.

2. Slavko Goldstein, Ivo Goldstein, *Jasenovac i Bleiburg nisu isto*. Zagreb: Novi liber, 2011, 335. u: *Prilozi, 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 307-309.

Ostale aktivnosti:

U okviru projekta obrade arhivske građe deponovane u Institutu za istoriju Sarajevo obradila 1010 dokumenta i smjestila ih u 17 kutija (od čega 5 nepotpunih).

6. KAMBEROVIĆ, dr. HUSNIJA

Naziv projekta: „*Hrvatsko proljeće*“ u Bosni i Hercegovini (1967-1972)

Predviđeni rok završetka projekta: 30. juni 2014.

Stupanj realizacije projekta: Saradnik je pregledao štampu, zatim istraživao arhivsku građu u Arhivu Bosne i Hercegovine i u Arhivu Jugoslavije.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. "Iljas Hadžibegović kao direktor Instituta za istoriju (1987-1990)". u: *Radovi, XVI/2. (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)*. Sarajevo: Filozofski fakultet, 2012, 81-85.

2. "Percepcija *Hrvatskog proljeća* u Bosni i Hercegovini". u: *Hrvatsko proljeće. 40 godina poslije*. Urednik: Tvrko Jakovina. Zagreb: Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Filozofski fakultet, Fakultet političkih znanosti, Pravni fakultet, 2012, 127-148.

3. "Bura oko 1941. – na marginama jedne polemike". u: *Bosna i Hercegovina 1941: Novi pogledi. Zbornik radova*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 187-196.

4. „Prof. dr. Tomislav Išek (u povodi 75 godina života)“. u: *Prilozi, 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 361-374.

Prikazi:

1. Vera Katz, *Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945.-1953.* Sarajevo 2011, u: *Prilozi, 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 310-311.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:**Knjige:**

1. *Historiografija u Bosni i Hercegovini u službi politike*, Zagreb: Srednja Europa, 2012.

Prikazi:

1. „Međunarodna konferencija Bosna i Hercegovina u okviru Austro-Ugarske 1878-1918, Sarajevo 2011.“, u: *Radovi, XVI/2. (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)* Sarajevo: Filozofski fakultet, 2012, 505-508.

Novinski tekstovi:

1. „Insistiranje na očuvanju državnog okvira“, *Preporod*, 5/967, Sarajevo, 1. mart 2012, 17.

Članstvo u komisijama za odbranu doktorskih radnji:

1. Član Komisije za odbranu doktorske disertacije mr. Admira Mulaosmanovića pod naslovom *Političar Alija Izetbegović od osnivanja Stranke demokratske akcije do povlačenja iz Predsjedništva Bosne i Hercegovine*, (Zagreb, Filozofski fakultet, 23. jula 2012).

Članstvo u komisijama za odbranu magistarskih radnji:

1. Član komisije za odbranu magistarskog rada Amre Čusto pod naslovom *Uloga spomenika i spomen-obilježja u Sarajevu u građenju kulture sjećanja na period 1941-1945. i 1992-1995. – komparativna analiza.* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 6. marta 2012);

2. Predsjednik Komisije za odbranu magistarskog rada Zilhe Mastalić pod naslovom *Zločini nad djecom u Sarajevu u vrijeme opsade 1992-1995.* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 14. marta 2012);

3. Član Komisije za odbranu magistarskog rada Enesa S. Omerovića pod naslovom *Političko nasilje u Bosni i Hercegovini (1918-1921).* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 6. juna 2012);

4. Član Komisije za odbranu magistarskog rada Muhameda Nametka pod naslovom *Kulturni tokovi i stvaranje „socijalističkog društva“ u Bosni i Hercegovini od 1945. do 1952.* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 18. oktobra 2012);

5. Član Komisije za odbranu magistarskog rada Amira Duranovića pod naslovom *Odjeci Brionskog plenuma u Bosni i Hercegovini 1966. godine.* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 17. decembra 2012);

6. Član Komisije za odbranu magistarskog rada Enesa Omerovića pod naslovom *Politička djelatnost dr. Mehmeda Spahe (1906.-1939.).* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 18. decembra 2012);

7. Član Komisije za odbranu magistarskog rada Sanje Gladanac pod naslovom *Državno školstvo u Velikoj župi Vrhbosni u Drugom svjetskom ratu s akcentom na njegov ideološki sadržaj.* (Sarajevo, Filozofski fakultet, 20. decembra 2012).

Recenzije:

1. Recenzent knjige Dženite Sarač Rujanac, *Odnos vjerskog i nacionalnog u identitetu Bošnjaka od 1980. do 1990. godine*. Sarajevo: Institut za istoriju, 2012.
2. Recenzent knjige Adnana Velagića, *Hercegovački Muslimani u koncepcijama četničkog pokreta (1941-1945)*, Mostar: Fakultet humanističkih nauka i Muzej Hercegovine, 2012.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije u okviru Programa rada Instituta:

1. Učešće u naučnom dijalogu pod naslovom *Bosanskohercegovački put ka nezavisnosti: dvadeset godina poslije*. Izlaganje pod naslovom: „Bosna i Hercegovina u sastavu socijalističke Jugoslavije“, Sarajevo, 28. februar 2012.
2. Promotor knjige *Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini za vrijeme monarhističke Jugoslavije (1945-1953)*, autora Denisa Bećirovića (Sarajevo, 7. marta 2012).
3. Promotor knjige Raifa Dizdarevića pod naslovom *Put u raspad*, Sarajevo, 14. marta 2012.
4. Promotor knjige Dženite Sarač Rujanac pod naslovom *Odnos vjerskog i nacionalnog u identitetu Bošnjaka od 1980. do 1990. godine*. (Sarajevo, 27. marta 2012).

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije izvan Programa rada Instituta:

1. Promotor knjige *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa Nacionalne i univerzitetske biblioteke*, (Sarajevo, 18. aprila 2012).
2. Promotor knjige „*Revizija prošlosti. Politike sjećanja u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji od 1990. godine*“ (Sarajevo, 20. septembra 2012).
3. Učešće na međunarodnom okruglom stolu pod naslovom *Preispitivanje prošlosti i istorijski revizionizam*. Izlaganje pod naslovom „Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu – preispitivanje prošlosti ili istorijski revizionizam?“ (Beograd, 12-13. oktobra 2012).
4. Predavanje o temi *Uloga ZAVNOBiH-a u građenju identiteta Bosne i Hercegovine*. (Organizator: Univerzitet u Sarajevu, 22. novembra 2012).

Ostalo:

1. Održao predavanje na doktorskom studiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (Zagreb, 10. mart 2012).
2. Član Savjeta za nauku Kantona Sarajevo.

7. KAPIDŽIJA, ELMEDINA

Naziv projekta: Bosna u drugoj polovini XIII. stoljeća

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat je završen odbranom magistarske radnje pod istim naslovom na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, 8. oktobra 2012. godine.

U sklopu rada na projektu pod naslovom *Mjesto i uloga konja u historiji srednjovjekovne Bosne* saradnica je obavila istraživanja u Dubrovačkom arhivu.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije:

1. Dijalog: *Žena u srednjovjekovnoj Bosni*, u organizaciji Društva za proučavanje historije srednjovjekovne Bosne, održanog u Sarajevu 29. novembra 2012. Izlaganje pod naslovom: „Žene iz Bosne na tržištu roblja u Dubrovniku 1279-1301.“

9. KATZ, dr. VERA

Naziv projekta: *Bosna i Hercegovina 1953-1965.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. 12. 2015.

Stupanj realizacije projekta: Prema usvojenoj dinamici saradnica je pregledala dnevni list *Oslobođenje* i *Službene listove SR BiH* za naznačeni period.

Objavljeni radovi u okviru programa rada Instituta za istoriju:**Članci:**

1. „Recent Developments in the Historiography of Bosnia and Herzegovina Relating to the Ottoman Empire and their Impact on History Textbooks“. in: *Religion, Ethnicity and Contested Nationhood in the Former Ottoman Space*. Edited by Jørgen Nielsen. BRILL, Leiden – Boston, 2012, 249-268.

2. „Prof. dr. Iljas Hadžibegović – učitelj i prijatelj“. u: *Radovi, knj. XVI/2, (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)*. Sarajevo: Filozofski fakultet, 2012, 91-93.

Prikazi:

1. *Tito – viđenja i tumačenja. Zbornik radova*. Institut za noviju istoriju Srbije – Arhiv Jugoslavije. Beograd, 2011. u: *Prilozi 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 339-343.

Objavljeni radovi izvan programa rada Instituta za istoriju:**Članci:**

1. „Krunoslav Draganović 1903.-1983.“ u: *Hrvatski narodni godišnjak br. 60*. Sarajevo: HKD Napredak, 2012, 72-80.

Naučni skupovi, javni nastupi, predavanja i promocije u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

1. Naučni dijalog: *Bosanskohercegovački put ka nezavisnosti – dvadeset godina poslije*. Izlaganje na temu: „Međunarodni okvir za sliku Bosne i Hercegovine 1989-1992. Sarajevo, 28.2.2012. u organizaciji Instituta za istoriju u Sarajevu.

Naučni skupovi, javni nastupi, predavanja i promocije izvan Programa rada Instituta za istoriju:

1. Podsjećanje na život i književno djelo Silvija Strahimira Kranjčevića, održano u Sarajevu 1.11.2012.

Ostale aktivnosti:**Uredništvo:**

1. Glavna i odgovorna urednica *Historijskih traganja br. 8. i 9.*
2. Član uredništva časopisa *Hrvatski narodni godišnjak HKD Napredak*

Recenzije:

1. Recenziranje radova za sljedeće časopise: *Historijska traganja* 8., 9. i 10.(svi radovi); *Prilozi Instituta za istoriju* 41/2012.(jedan rad); *Suvremene teme – Centar za politološka istraživanja, Zagreb* (jedan rad) i jednu knjigu za izdavača iz Slovenije.

Ostalo:

- 1.Član Naučnog vijeća Instituta za istoriju u Sarajevu;
- 2.Član Odbora za historijske nauke ANUBiH.

10. LIČINA, AIDA

Naziv projekta: *Titov fond za stipendiranje mladih radnika i radničke djece od 1974. do 1986. godine.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat je završen kao magistarski rad, a odbrana je zakazana za 4. februar 2013. na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:**Članci i rasprave:**

1."Stipendiranje u Bosni i Hercegovini (1878-1990)". u: *Historijska traganja* 9, Sarajevo: Institut za istoriju, 31-64.

12. MILIŠIĆ, dr. SENIJA

Naziv projekta: *Bosanskohercegovački naučnici (1945-1975) – život i djelo.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. 12. 2012.

Stupanj realizacije projekta: Tokom 2012. saradnica je završila rukopis o životu i radu 70 naučnika koji su djelovali u Bosni i Hercegovini.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:**Knjige:**

1.Kulturna djelatnost u Bosni i Hercegovini 1945-1950, Sarajevo: Zalihica, 2012.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije izvan Programa rada Instituta:

1.Promotor knjige *Izveštaji o situaciji u Drinskoj banovini, knj. 3. (1936-1939).*

13. MULAOSMANOVIĆ, mr. ADMIR

Naziv projekta: *Politička djelatnost Alije Izetbegovića. Od osnivanja SDA (1990.) do povlačenja iz Predsjedništva BiH (2000.)*

Predviđeni rok završetka projekta: 30. septembar 2013.

Stupanj realizacije projekta: Doktorat pod naslovom "*Političar Alija Izetbegović. Od osnivanja Stranke demokratske akcije do povlačenja iz Predsjedništva Bosne i Hercegovine*" odbranio 23. 7. 2012. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. „Nastanak Autonomne pokrajine Zapadna Bosna“. u: *Historijska traganja 9*, Sarajevo: Institut za istoriju, 87-103.
2. „Plan Kontakt grupe i Izetbegovićeva politika 1994. godine“. u: *Prilozi 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 203-222.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. „Sjećanje pripadnika Handžar divizije“. u: *Bošnjaci i Drugi svjetski rat (zbornik radova)*. Sarajevo: *Mladi muslimani*, 152-161.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije u okviru programa rada:

1. Naučni dijalog: *Bosanskohercegovački put ka nezavisnosti – dvadeset godina poslije*. Izlaganje na temu „Referendum o nezavisnosti BiH“. Sarajevo, 28.2.2012. u organizaciji Instituta za istoriju.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije izvan programa rada:

1. Učešće na konferenciji *Bošnjačko iskustvo antifašizma* održanoj u Zagrebu 30.11. - 1.12.2012. u organizaciji Bošnjačke nacionalne zajednice Hrvatske za grad Zagreb.

14. NAMETAK, MUHAMED

Naziv projekta: *Agitprop kultura u Bosni i Hercegovini (1945-1952)*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat odbranjen kao magistarski rad 18. oktobra 2012. na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Prikazi:

1. Fehim Spaho: život i djelo/ Husejin Smajić. – Sarajevo: El- Kalem: Muftijstvo Sarajevsko, 2012. 189 u: *Prilozi 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 304-306..

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. “Kulturna politika komunističkih vlasti i njen odnos prema Bošnjacima 1945-1952. godine”. u: Zbornik radova: *Bošnjaci i Drugi svjetski rat – tokovi i posljedice*. Sarajevo: 2012, 247-264.

15. OMERČIĆ, EDIN

Naziv projekta: *Bosna i Hercegovina u političkoj projekciji intelektualnih krugova u periodu 1991-1996.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat je kao magistarski rad predat u proceduru ocjene i odbrane.

U okviru projekta *Političko nasilje i represija u Bosni i Hercegovini od 1918. do 1996. godine*, u dva navrata (od 15. do 28. aprila, te od 18. novembra do 1. decembra 2012. godine), boravio u Beogradu, u Univerzitetskoj biblioteci *Svetozar Marković* i u Narodnoj biblioteci Srbije te pregledao, uslikao i sortirao pisanje srbijanskih printanih medija koji su izlazili u razdoblju od 1991. do 1995. godine. U Tuzli je od 11. do 13. juna radio u tuzlanskom arhivu gdje je pregledao, uslikao i sortirao štampu koja je izlazila tokom ratnih godina u tuzlanskoj regiji.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. "Djetinjstvo uz Modru lastu, od Maršala do Bana (1989-1992)". u: *Zgodovina otroštva, Zbornik zgodovinarjev/36.* ur. Aida Škoro in dr.. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2012, 728-739.

16. OMEROVIĆ, ENES

Naziv projekta: *Političko nasilje u Bosni i Hercegovini 1918-1921. godine.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat završen i 6. juna 2012. odbranjen kao magistarski rad na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Članci:

1. „Verbalni delikt u Bosni i Hercegovini (1918-1921).“ u: *Prilozi 41.* Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 79-105.

17. PELESIC, mr. MUHIDIN

Naziv projekta: *Šemsudin Sarajlić (1887-1960) – intelektualac u prevratničkom vremenu.*

Predviđeni rok završetka projekta: 31. decembar 2014.

Stupanj realizacije projekta: Prvo i drugo tromjesečje 2012. bilo je, kako je planirano, iskorišteno za otežano, ali ipak uspješno, pronalaženje svih dostupnih zbornika publiciranih dokumenata od značaja za realizaciju teme. Usporedo s ovim, istraživač je proširio dokumentacijsku osnovu projekta potragom i pronalaženjem rijetko korištene periodike i publikacija iz austrougarskog i jugoslavenskog perioda (za ovu godinu zaključno sa Kraljevinom Srba, Hrvata i Slovenaca).

Treće i četvrto tromjesečje 2012. istraživač je radio u Historijskom arhivu u Sarajevu. Detaljno je istražio dijelove obimnih fondova *Ostavštine Šemsudina Sarajlića*, *Zbirke Varia* i obavio je istraživanja u fondovima Gradskog poglavarstva.

18. RABIĆ, NEDIM

Naziv projekta: *Stjepan II Kotromanić i njegovo doba*

Predviđeni rok završetka (prve faze) projekta: 31. decembar 2013.

Stupanj realizacije projekta: Za potrebe rada na osnovnom projektom zadatku "Stjepan II Kotromanić i njegovo doba" saradnik je prikupljao, obrađivao i sistematizirao podatke vezane za naslovljeni projekat iz relevantne naučne, domaće i strane literature. U tu svrhu pregledao je zbirke objavljenih izvora.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Prikazi:

1. *Грађа о прошлости Босне*, Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске, Одељење друштвених наука, 4, 2011, 176, u: *Prilozi 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 261-265.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije izvan okvira Programa rada Instituta:

1. Okrugli sto: *Žene u srednjovjekovnoj Bosni*, u organizaciji Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu – Društva za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije, održanog 29.11.2012), izlaganje na temu: „Maria von Bosnien: bosanska princeza – njemačka grofica“.

Ostale aktivnosti:

1. Napisao dio teksta [historijat] u publikaciji: Gradačac: Grad Zmaja od Bosne [Turistički vodič], Gradačac: Opština Gradačac, 2012, 12-21.
2. Učestvovao u dokumentarnoj emisiji TV SA povodom Dana državnosti "Dan državnosti Bosne i Hercegovine", emitirane 25.11.2012. godine u 20.00 sati.
3. Član je "Društva za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije" pri Odsjeku za historiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu

19. RUJANAC, mr DŽENITA

Naziv projekta: *Politička djelatnost Branka Mikulića 1965-1988.*

Predviđeni rok završetka projekta: 1. novembar 2015.

Stupanj realizacije projekta: Detaljno je utvrđena struktura i sadržaj projekta koji je podijeljen na deset ključnih hronoloških cjelina s tematskim potpoglavljima.

U okviru istraživanja pomenutog projekta završeno je prikupljanje arhivske građe iz Fonda Branko Mikulić u Arhivu Federacije Bosne i Hercegovine. Također, provedena su istraživanja u Arhivu Jugoslavije, u Beogradu, gdje je pregledana dostupna građa Predsjedništva Centralnog komiteta SKJ u periodu 1978-1981. godine.

Do sada je završen uvodni dio koji se odnosi na političku djelatnost Branka Mikulića 1945-1965. kao i prvo poglavlje o Mikulićevoj djelatnosti u Izvršnom komitetu SK BiH i Izvršnom vijeću Skupštine Bosne i Hercegovine (1965-1969.)

U međuvremenu obavljala je i druge aktivnosti u okviru rada Instituta za istoriju prema iskazanim potrebama.

Objavljeni radovi u okviru Programa rada Instituta za istoriju:

Knjige:

Odnos vjerskog i nacionalnog u identitetu Bošnjaka od 1980. do 1990. godine, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012.

Članci:

1. „Međa između nas i njih 1941. godine. Imaginarna granica u filmu *Nož* (1999), u: *Bosna i Hercegovina 1941: Novi pogledi. Zbornik radova* (Husnija Kamberović ur.). Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 197-215.

2. „Rasprave o nacionalnom i religijskom identitetu u *Sveskama* Instituta za proučavanje nacionalnih odnosa 1983-1990., u: *Prilozi 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 147-183.

Prikazi:

1. Dino Mujadžević, *Bakarić. Politička biografija*. Zagreb: Plejada i Hrvatski institut za povijest – Podružnica Slavonski Brod, 2011, 382. u: *Prilozi 41*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2012, 316-319.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Prikazi:

1. Mitja Velikonja, *Titostalgija*. Beograd: Biblioteka XX vek, 2010. 182. u: *Radovi XVI/2* (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), Sarajevo: Filozofski fakultet, 2012, 455-458.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije:

1. Međunarodna naučna konferencija „Nacionalni i evropski identitet u procesu evropskih integracija“ (Beograd, 28-29. 6. 2012.) u organizaciji Instituta za međunarodnu politiku i privredu u Beogradu. Učestvovala sa radom *Religija kao vododijelnica nacija*.

Ostale aktivnosti:

1. Autorizirani intervju: „Vjerske zajednice, usko vezane za nacionalni identitet i obično stanovništvo, predstavljale su opasnog suparnika komunističkoj vlasti“, u: *Preporod*, broj 16-17/978-979, 16. 8. 2012.

20. SMAJIĆ, mr. RAMIZA

Naziv projekta: *Demografske promjene na prostoru Bosanskog ejaleta od 1683. do 1718.*

Predviđeni rok završetka projekta: 30. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Saradnica je napisala rukopis obima 190 stranica.

Objavljeni radovi izvan Programa rada Instituta za istoriju:

Članci i rasprave:

1. „Ottoman Tradition in Bosnia and Herzegovina: The Reality and Historiographic Generalisations in the 20th Century“, izlaganje na skupu: *Tje Ottoman Legacy and the Balkan Muslim Communities Today*, BALMED-CNS, 2011, 145-154.

Prikazi:

1. Ismet Bušatlić, *Kraljevski grad pod sultanima: Jajce 1528-1878*, u: *Pregled, br. 2/2012*, Sarajevo, 2012.

Recenzije:

1. Faruk Ibrahimović, RJEČNIK. Turcizmi u bosanskom jeziku s tumačenjem i prijevodom na engleski jezik, Tuzla: Narodna i univerzitetska biblioteka „Derviš Sušić“, 2012.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije izvan Programa rada Instituta:

1. Promotor knjige Ismeta Bušatlića, *Kraljevski grad pod sultanima: Jajce 1528-1878*. (Sarajevo, 17.5.2012).

2. Promotor knjige Faruka Ibrahimovića, RJEČNIK. Turcizmi u bosanskom jeziku s tumačenjem i prijevodom na engleski jezik (Tuzla, 27.10.2012).

21. VELADŽIĆ, SABINA

Naziv projekta: *Mobilizacija javnog mnijenja u Bosni i Hercegovini 1990-1992. kroz nacionalna glasila – Javnost, Herceg- Bosna, Muslimanski glas*

Predvideni rok završetka projekta: 31. decembar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Saradnica je radila na pripremi novog projekta, a u drugoj polovici 2012. godine počela je koristiti porodijsko odsustvo.

22. YOUNIS, mr. HANA

Naziv projekta: *Trgovina Sarajeva od 1851. do 1878. godine.*

Predvideni rok završetka projekta: 1. oktobar 2012.

Stupanj realizacije projekta: Projekat je kao doktorska disertacija pod naslovom *Trgovačka elita u Sarajevu 1851-1878.* odbranjena 8. novembra 2012. na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Objavljeni radovi izvan programa rada Instituta za istoriju:

Knjige:

1. *Al-hayat bayn al-šarq wa al-garb – Al-Hayat al-yawmiyyah li-nnas fi Sarayifu fi nahayati al-qarn al-tasii ašer*, *Život između Istoka i zapada - Svakodnevni život u Sarajevu pred kraj osmanske uprave*. Sarajevo: Kulturni centar „Kralj Fahd“, 2012, 272.

Članci:

1. *"Nijemi svjedoci postojanja – privatna zbirka prof. dr. Iljasa Hadžibegovića"*. u: *Radovi XVI/2 (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)*. Sarajevo: Filozofski fakultet, 2012.

Naučni skupovi, javni istupi, predavanja i promocije:

1. Učestvovala na Međunarodnom naučnom skupu *100 godina od odlaska Osmanlija sa Balkana (1912/13-2012/13) – Okupacija ili civilizacija? Šta su nam ostavili?*, održanom u Podgorici od 12. do 15.10.2012.g, u organizaciji Dukljanske akademije nauka i umjetnosti, Ambasade

Republike Turske u Crnoj Gori, TIKa i "Almanahom" sa izlaganjem pod naslovom; „Odnos prema pitanju časti u Sarajevu u posljednjim decenijama Osmanske uprave“.

2. Učestvovala na Međunarodnom naučnom skupu *Raskršća baštine – ukrštanja kultura*, u okviru projekta „Raskršća baštine: Novi Pazar na mapi istorijskih puteva“, održanom u Novom Pazaru od 5-7. decembra 2012, u organizaciji Centra za muzeologiju i heritologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Muzeja *Ras* sa izlaganjem „Novi Pazar na mapi sarajevskih trgovaca 1850.-1867“.

Ostalo:

Kao gost predavač održala predavanje studentima V. godine na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu pod naslovom: *Svakodnevnica u Sarajevu u drugoj polovini 19. stoljeća*.

ZAKLJUČAK

Godina 2012. bila je jedna od najuspješnijih u polustoljetnom postojanju Instituta za historiju u Sarajevu. U prvom redu, uspjesi su zabilježeni u naučnom napredovanju. Prvi put u historiji Instituta u jednoj godini odbranjene su dvije doktorske disertacije i šest magistarskih radnji.

Osim toga, objavljena su tri broja institutskih časopisa (*Prilozi 41.* i *Historijska traganja 8. i 9.*), jedan zbornik radova pod naslovom *Bosna i Hercegovina 1941: Novi pogledi* i tri knjige u izdanju Instituta ili u suizdavaštvu. Izvan programa rada Instituta naši saradnici su kod drugih izdavača objavili još tri knjige. Saradnici Instituta su objavili ukupno 32 članka i rasprave, od kojih 21 u okviru programa rada i 11 izvan programa rada Instituta. Od 13 objavljenih prikaza knjiga, 8 je objavljeno u okviru programa rada Instituta i 5 izvan njegovog programa. Učešće na naučnim skupovima, javnim nastupima, predavanjima i promocijama broji 25 nastupa, od kojih 8 unutar programa i 17 izvan programa rada Instituta. Osim naučnih radova saradnici su pisali i novinske članke, davali autorizirane intervjuje, sudjelovali u TV emisiji povodom Dana državnosti Bosne i Hercegovine, recenzirali nekoliko knjiga i bili članovi redakcija brojnih časopisa i zbornika radova. Također, saradnici Instituta bili su mentori i članovi komisija za odbranu doktorskih i magistarskih radova.

DIREKTOR:

Dr. Husnija Kamberović